

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Radovana Havelce a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: a) S. A., b) Y. A., c) nezl. K. A., d) nezl. H. A., e) B. A., f) nezl. H. A., všichni zastoupeni JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem se sídlem Mánesova 1175/48, Praha 2, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje**, se sídlem Ústí nad Labem, Masarykova 925/27, o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 21. 10. 2024, č. j. 78 A 5/2024 - 39,

takto:

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobců JUDr. Maroši Matiaškovi, advokátovi, **se přiznává** odměna za zastupování v řízení o kasační stížnosti ve výši 15 730 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobců nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná rozhodnutími ze 20. 9. 2024, č. j. KRPU-167992-16/ČJ-2024-040022-ZZC, č. j. KRPU-167977-20/ČJ-2024-040022-ZZC a č. j. KRPU-168015-29/ČJ-2024-040022, podle § 129 odst. 1 a 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajistila žalobkyni a), žalobce b) a žalobkyni e) za účelem jejich předání do Chorvatska podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států („Dublinské nařízení“), a podle § 129 odst. 6 zákona o pobytu cizinců stanovila dobu trvání zajištění na 30 dnů od okamžiku omezení osobní svobody, který nastal dne 19. 9. 2024 v 10:12 hodin. Všichni žalobci byli společně umístěni do Zařízení pro zajištění cizinců Bělá – Jezová (dále jen „Zařízení Bělá – Jezová“).

[2] Proti rozhodnutí žalované podali žalobci žalobu u Krajského soudu v Ústí nad Labem, který ji rozsudkem ze dne 21. 10. 2024, č. j. 78 A 5/2024 - 39, zamítl jako nedůvodnou.

[3] Krajský soud předně poukázal na skutečnost, že žalovaná formálně zajistila pouze zletilé žalobce a), b) a e). Nezletilí žalobci s nimi však *de facto* sdíleli stejný režim, jelikož s nimi byli umístěni v Zařízení Bělá – Jezová. Dle krajského soudu z judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že zajištění dítěte není vyloučeno, je však podřízeno přísnějším podmínkám. Při rozhodování o něm je pak s ohledem na rozhodovací praxi Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nutné zvážit působení tří faktorů, a to věku dětí, délky zajištění a způsobilosti zařízení k pobytu nezletilých.

[4] Dle krajského soudu žalobci v nyní projednávané věci neuvedli žádné konkrétní okolnosti, proč by jejich zajištění, zejména s ohledem na nezletilé žalobce, bylo protiprávní. Žalobci neupozornili na žádné negativní průvodní okolnosti jejich zajištění, nespecifikovali negativní dopady na nezletilé žalobce ani nepopsali konkrétní důvody, proč by Zařízení Bělá – Jezová bylo nevhodné pro nezletilé osoby. Krajský soud dále uvedl, že uvedené zařízení je naopak uzpůsobeno pro pobyt zranitelných osob a je vhodné i z hlediska ochrany nejlepšího zájmu dětí. Působí zde řada profesionálně vyškolených sociálních pracovníků se zkušenostmi s prací s nezletilými, kteří jim pomáhají překonat traumata a podporují schopnost adaptace na nové prostředí. Vychovatelé směřují své činnosti také k všestrannému rozvoji dětí s ohledem na jejich věk. Dále krajský soud zdůraznil, že těmito skutečnostmi se ve svých rozhodnutích obsáhle zabývala i žalovaná, která uvedla, že Zařízení Bělá – Jezová je primárně určeno pro rodiny s dětmi. K tomuto účelu jsou v něm k dispozici samostatné pokoje ve zcela novém objektu a také adekvátní vybavení podle věku dětí. Dostupná je rovněž lékařská péče, školní docházka i řada volnočasových aktivit.

[5] Podle krajského soudu tedy žalovaná při umístění žalobců do Zařízení Bělá – Jezová mimo jakoukoliv pochybnost zohlednila, že žalobci c), d) a f) jsou nezletilí. Vzala přitom v potaz i jejich nejlepší zájem, přičemž považovala za důležité, aby zůstali se svými zákonnými zástupci. Odpovídajícím způsobem se pak vypořádala i s otázkou způsobilosti daného zařízení pro pobyt dětí. Žalobci od sebe tudíž nebyli odděleni a pobývali společně v zařízení určeném pro rodiny s dětmi, tj. v zařízení vyšší kvality oproti běžným zařízením pro zajištění cizinců. Dle krajského soudu tak žalovaná vyhověla požadavkům na zohlednění nejlepšího zájmu dítěte plynoucím z Úmluvy o právech dítěte, neboť napadenými rozhodnutími zachovala rodinné vztahy žalobců umístěním celé rodiny do téhož zařízení.

[6] K délce zajištění krajský soud uvedl, že při jejím stanovení žalovaná zohlednila předpokládanou délku „*dublinkého řízení*“ a předání žalobců do Chorvatska v rámci stanovené doby považovala za reálné. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobci a), b) a e) požádali dne 16. 9. 2024 v Chorvatsku o mezinárodní ochranu a následně byli dne 19. 9. 2024 zadrženi v České republice. O jejich zajištění žalovaná rozhodla ještě před podáním žádosti o jejich přijetí zpět do Chorvatska; v této fázi tedy mohla dobu trvání zajištění s ohledem na judikaturu Nejvyššího správního soudu stanovit nejvýše na jeden měsíc. Nemohla předjímat, kdy (popřípadě zda vůbec) jí bude doručen souhlas Chorvatska s přijetím žalobců zpět. Nadto zajištění hromadného převozu takto početné skupiny osob do cizího státu může být značně komplikovanější než v případě jednotlivců. Podle krajského

pokračování

soudu tedy žalovaná respektovala maximální zákonnou dobu trvání zajištění a současně vysvětlila, proč bylo třeba zvolit právě tuto dobu.

[7] Stanovenou dobu trvání zajištění nepovažoval krajský soud za nepřiměřenou ani z hlediska ochrany nejlepšího zájmu nezletilých žalobců. V rozhodnutích žalované totiž byla práva žalobců dostatečně šetřena, a to s ohledem na vhodnost místa zajištění, jejich společné umístění [o což ostatně žalobci a) a b) výslovně ve vztahu k jejich dětem - žalobcům c) a d) žádali; žalobci e) a nezl. f), sourozenci, se o této možnosti nezmiňovali] a možnost vedení společného rodinného života. Z pohovorů žalované s žalobci a), b), e) a f) navíc nevyplývalo, že by měli nezletilí žalobci jakékoliv specifické problémy či potřeby, a nebylo z nich zřejmé ani nic jiného, co by indikovalo, že by zajištění mohlo mít na nezletilé žalobce závažnější negativní dopady.

[8] Podle krajského soudu žalovaná ve svých rozhodnutích zvažila také varianty zvláštních opatření za účelem vycestování cizinců z území a k zajištění žalobců přistoupila až jako k poslední možnosti poté, co se ostatní alternativy v dané situaci ukázaly jako nepoužitelné. Dle krajského soudu pak ani žalobci v žalobě netvrdili, že by v jejich případě přicházela do úvahy některá z alternativ k zajištění jako například finanční záruka či jiné povinnosti cizinců. Namísto toho v žalobě pouze povšechně tvrdili, že se žalovaná měla zabývat možnostmi jejich umístění do pobytového střediska jako alternativy k zajištění s ohledem na nejlepší zájem nezletilých dětí. Umístění žalobců do pobytového střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu však podle krajského soudu nebylo relevantní alternativou k umístění do Zařízení Bělá – Jezová, neboť žádný z žalobců nebyl na území České republiky žadatelem o mezinárodní ochranu. Zákon o pobytu cizinců rovněž s takovou alternativou výslovně nepočítá, a žalovaná tak nemá kompetenci k umístění cizince do jiného zařízení, než do zařízení pro zajištění cizinců. S ohledem na to, že nešlo o relevantní alternativu, se tedy žalovaná nemusela touto možností zabývat.

[9] Dle krajského soudu ve věci nebylo pochyb o tom, že v případě žalobců a), b) a e) došlo k naplnění podmínky vážného nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 nařízení č. 604/2013 a § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Přisvědčil tak žalované, že v případě žalobců nepřipadalo v úvahu uložení žádného ze zvláštních opatření, neboť by tím s největší pravděpodobností došlo ke zmaření realizace předání žalobců do Chorvatska. Žalobci svým dosavadním jednáním a nelegálním pohybem v schengenském prostoru vyvolali zcela reálnou obavu, že se bez zajištění před svým předáním nebudou na území České republiky zdržovat, ale odcestují do Německa.

[10] K námitce, že se žalovaná nezabývala možnostmi realizace transferu nezletilých žalobců a dostatečně nehodnotila azylový systém Chorvatska v kontextu situace rodin s dětmi, krajský soud uvedl, že zletilí žalobci a), b) a e) při svých pohovorech uvedli, že jim na území Chorvatska nic nehrozí, ale nechtějí se tam vrátit, jelikož cílem jejich cesty je Německo. Žádné relevantní negativní zkušenosti s azylovým řízením v Chorvatsku žalobci nesdělili ani nezmínili žádné systémové nedostatky azylového řízení v Chorvatsku.

[11] Krajský soud následně poukázal na to, že dle judikatury Nejvyššího správního soudu se žalovaná nemusí v rozhodnutích o zajištění výslovně zabývat otázkou existence systémových nedostatků, pokud námitka systémových nedostatků nebyla v řízení před žalovanou uplatněna, žalovaná se touto otázkou zabývala a dospěla (alespoň implicitně)

k závěru, že k systémovým nedostatkům v příslušném členském státě nedochází, přičemž o neexistenci těchto nedostatků nejsou důvodné pochybnosti. Dále uvedl, že z rozhodovací praxe správních soudů, z úřední činnosti, ani z obecně dostupných informací nevyplynou žádné poznatky o tom, že by v Chorvatsku docházelo k systémovým nedostatkům či alespoň relevantním pochybnostem o fungování azylového řízení. S ohledem na to nelze dovodit, že by žalobcům předáním do Chorvatska hrozilo nelidské či ponižující zacházení nebo že by jejich žádosti o mezinárodní ochranu byly posuzovány v rozporu se zásadami azylového práva.

[12] Žalovaná v napadených rozhodnutích uvedla, že předání žalobců je reálné. Podle krajského soudu se tedy otázkou možné existence systémových nedostatků v Chorvatsku, respektive možností realizace transferu žalobců do tohoto státu, ve svých rozhodnutích zabývala způsobem odpovídajícím požadavkům judikatury Nejvyššího správního soudu.

[13] Odkaz žalobců na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020 - 54, podle krajského soudu nebyl přílehlavý, jelikož v něm byla řešena situace, kdy žalovaná ve svém rozhodnutí „*zcela ignorovala*“ skutečnost, že byl tehdejší stěžovatel v době zajištění nezletilý. V tom se tedy daný případ významně lišil od nynější věci, jelikož v té žalovaná zjevně vycházela z toho, že žalobci c), d) a f) jsou nezletilí.

[14] Důvodné krajský soud neshledal konečně ani obecné tvrzení žalobců, že v případě Chorvatska je silně narušen princip vzájemné důvěry vzhledem k dlouhodobé politice zatlačování. Uvedl, že žalobcům bylo v Chorvatsku umožněno podat žádost o mezinárodní ochranu (tj. nebyli zatlačeni za hranice státu) a azylové řízení v jejich věci probíhalo.

[15] Proti rozsudku krajského soudu podávají žalobci (dále jen „stěžovatelé“) kasační stížnost, jejíž důvody podřazují pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[16] Stěžovatelé mají za to, že je jejich kasační stížnost přijatelná ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. Uvádí, že se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mělo dopad do jejich hmotněprávního postavení, neboť nerespektoval ustálenou judikaturu ve vztahu k povinnosti zohlednit nejlepší zájem dítěte ve všech dílčích aspektech rozhodnutí o zajištění. Krajský soud podle stěžovatelů rovněž dezinterpretoval judikaturu ESLP týkající se přípustnosti zajištění dítěte, jestliže se zaměřil pouze na jeden aspekt zajištění (tj. podmínky v Zařízení Bělá – Jezová), zatímco ostatní aspekty (délka zajištění a věk dětí) ignoroval. Stěžovatelé dále tvrdí, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného práva, jelikož chybně vyložil *princip nejlepšího zájmu dítěte* a redukoval ho na zásadu nerozdělení rodiny.

[17] Svou argumentaci pak stěžovatelé rozdělují do čtyř částí. V první z nich namítají, že krajský soud nesprávně posoudil nejlepší zájem dítěte dle čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Dle výkladu Výboru OSN pro práva dítěte je zajištění dítěte vždy v rozporu s touto úmluvou. Zásada zachování celistvosti rodiny pak nesmí být důvodem pro zajištění celé rodiny a pro rodinu mělo být nalezeno alternativní opatření.

[18] Ve druhé části stěžovatelé namítají, že jejich zajištěním došlo k porušení práva stěžovatelů c), d) a f) nebyt vystaven ponižujícímu zacházení ve smyslu čl. 3 Evropské

pokračování

úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „EÚLP“) a také jejich práva na ochranu rodinného a soukromého života dle čl. 8 EÚLP. Stěžovatelé mají za to, že Zařízení Bělá – Jezová není vhodným zařízením pro dlouhodobý pobyt dětí a zranitelných skupin. Tvrdí, že jsou v něm stále přítomné bezpečnostní prvky (vnější ploty s ostnatým drátem), policie i ochranka v uniformách, denní režim s pevně stanovenými časy výdeje jídla, nočního klidu a dalšími omezeními. Děti tak zažívají své rodiče v postavení bezmoci a podřadnosti a nerozumí, proč jsou zadržovány v podmínkách, které jim připomínají vězení. Dále stěžovatelé uvádí, že detence představuje pro děti i jejich rodiče obrovskou zátěž, což u dětí obvykle způsobuje stres a úzkost a může pro ně mít i traumatické důsledky.

[19] Dle stěžovatelů krajský soud založil své rozhodnutí výlučně na vyhovujících podmínkách v Zařízení Bělá – Jezová, ty však představují pouze jeden z aspektů rozhodování vedle délky zajištění a věku dětí. Stěžovatelé pak poukazují na judikaturu ESLP, který shledal porušení čl. 3 EÚLP právě s ohledem na věk dětí a délku zajištění (jenž byla ve většině stěžovateli jmenovaných případů kratší, než v nyní projednávané věci), ačkoliv byly podmínky zajištění obecně uspokojivé. Podle stěžovatelů pak nelze délku zajištění dětí automaticky považovat za přiměřenou jenom proto, že nepřekračuje maximální možnou zákonnou délku zajištění.

[20] K výtce krajského soudu, že námitky stěžovatelů byly obecné, stěžovatelé uvádí, že jako zajištění cizinci mají jen velmi omezené prostředky, jak by mohly negativní dopad zajištění prokázat. Upozorňují nicméně na zahraniční výzkumy, dle kterých má imigrační detence na děti vždy negativní dopad. Z výzkumů dle stěžovatelů vyplývá, že se u dětí v důsledku detence často objevují deprese a posttraumatická stresová porucha. Mnoho dětí též přichází do detence již s předchozími traumatickými zkušenostmi během jejich migrace. Stěžovatelé uvádí, že *„[n]ejinak tomu pravděpodobně bylo v případě stěžovatelů c), d), f), jejichž rodiče přicházeli do Evropy s úmyslem požádat o mezinárodní ochrany“*.

[21] Stěžovatelé rovněž namítají, že zajištěním došlo k zásahu do jejich práva na rodinný a soukromý život, neboť v podmínkách Zařízení Bělá – Jezová není možné vést normální rodinný život. Tento zásah byl nepřiměřený, jelikož žalovaná dostatečně nezvažovala použití alternativ k zajištění.

[22] Jako třetí okruh námitek stěžovatelé uvádí, že judikatura ESLP ve vztahu k čl. 3 a čl. 5 odst. 1 písm. f) EÚLP stanoví procesní povinnosti, které žalovaná nedodržela. Žalovaná měla konkrétně povinnost zabývat se nejlepším zájmem dětí ve všech aspektech rozhodování, včetně úvah o délce zajištění, jeho účelu a jeho alternativách. Ve vztahu k účelu zajištění, tedy předání do Chorvatska, se žalovaná nezabývala tím, zda je naplnění tohoto účelu alespoň potenciálně možné, a to s ohledem na zranitelnost nezletilých stěžovatelů. Krajský soud následně dle stěžovatelů ignoroval jejich konkrétní námitky a konstatoval, že *„v rámci daného hodnocení též žalovaná nepochybně zohlednila (reflektovala) fakt, že se ve věci žalobců jednalo o (širší) rodinu s dětmi“*. Stěžovatelé mají za to, že tento závěr je nepřezkoumatelný a nemá oporu ve správním spise.

[23] V rámci čtvrtého okruhu námitek stěžovatelé tvrdí, že žalovaná měla k dispozici alternativy k zajištění. Stěžovatele totiž bylo dle jejich názoru možné umístit v souladu s § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců do Přijímacího střediska Zastávka u Brna.

Stěžovatelé nesouhlasí s argumentací krajského soudu, že žalovaná nebyla oprávněna je umístit do přijímacího či pobytového střediska, neboť z důvodové zprávy k novele zákona o pobytu cizinců, kterou byla do tohoto zákona vložena tato alternativa k zajištění, vyplývá, že právě k tomuto účelu byla tato alternativa zavedena. Nepříléhavé jsou proto i judikатурní odkazy v odst. 35 odůvodnění rozsudku, ze kterých krajský soud dovodil, že žalovaná nemá kompetenci k umístění žalobců do jiného zařízení než do ZZC. Citovaná judikatura se týkala právního stavu před výše jmenovanou novelou. U pobytových a přijímacích středisek přitom platí, že jde o zařízení nedetenčního typu. Jedná se nicméně rovněž o oplocený areál, který lze opustit pouze přes jednu konkrétní vrátnici, a stěžovatelé by jej proto nemohli samovolně opustit. Neobstojí argument neefektivnosti alternativ, neboť je třeba vyvážit legitimní zájem státu na regulaci vstupu a pobytu cizinců se zájmy a právy zranitelného cizince. Extrémní zranitelnost dítěte pak podle stěžovatelů „*musí převážet nad úvahami vztahujícími se k jeho pobytovému stavu*“.

[24] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s napadeným rozsudkem krajského soudu a zdůraznila, že postupovala zcela v souladu s právními předpisy. Pro úplnost doplnila, že dne 10. 12. 2024 byli stěžovatelé propuštěni ze zajištění a umístění v ZZC.

[25] Dříve, než mohl Nejvyšší správní soud posoudit námitky uplatněné v kasační stížnosti, musel posoudit otázku její přijatelnosti. Přijatelnost je obecně dána v případech, k nimž se judikatura doposud nevyjádřila, v nichž existuje judikatura rozporná (nejednotná), nebo je potřeba učinit judikaturní odklon. Dále přijatelnost zakládá zásadní pochybení krajského soudu, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele (blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 – 28, č. 4219/2021 Sb. NSS; všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). Pro úplnost lze dodat, že uvedená ustálená judikaturní kritéria přijatelnosti kasační stížnosti, vycházející z citovaného usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, jsou použitelná i po novele § 104a odst. 1 s. ř. s., která s účinností od 1. 4. 2021 rozšířila okruh případů, při jejichž přezkumu zdejší soud posuzuje přijatelnost kasační stížnosti (viz výše rovněž odkazované usnesení č. j. 9 As 83/2021 – 28).

[26] Jako důvod přijatelnosti kasační stížnosti stěžovatelé uvádí několik zásadních pochybení krajského soudu. Konkrétně tvrdí, že krajský soud nerespektoval judikaturu Nejvyššího správního soudu ve vztahu k povinnosti zohlednit nejlepší zájem dítěte ve všech aspektech rozhodnutí o zajištění a také judikaturu ESLP týkající se přípustnosti zajištění dítěte. V této souvislosti pak stěžovatelé odkazují na konkrétní rozhodnutí Nejvyššího správního soudu i ESLP, s nimiž má být napadený rozsudek krajského soudu v rozporu. Dále stěžovatelé tvrdí, že krajský soud hrubě pochybil při výkladu principu zohlednění nejlepšího zájmu dítěte. Nadto stěžovatelé v kasační stížnosti namítají rovněž nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[27] Nejvyšší správní soud nesdílí názor stěžovatelů o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku; stejně tak nesouhlasí s tvrzením, že krajský soud nerespektoval ustálenou judikaturu vyjadřující se ke stěžovateli nastoleným otázkám, či že by tyto otázky posoudil v rozporu s ní. Nehledává současně ani důvod, proč by se měl od zmiňované judikatury jakkoli odklonit. Kasační stížnost proto není přijatelná.

pokračování

[28] Pokud jde o tvrzenou nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku, z jeho odůvodnění je zřejmé, že krajský soud řádně a srozumitelně vyložil důvody svého rozhodnutí, vypořádal se se všemi podstatnými žalobními námitkami a jeho závěry jsou podpořeny srozumitelnou a logickou argumentací (viz odstavce 14 až 53 odůvodnění rozsudku).

[29] Stěžovatelé nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku spatřují konkrétně v tom, že závěr krajského soudu, dle kterého žalovaná zohlednila zájem nezletilých stěžovatelů při hodnocení stavu azylového řízení v Chorvatsku, nemá oporu ve spise. S tím se však Nejvyšší správní soud neztotožňuje.

[30] Ze správního spisu Nejvyšší správní soud ověřil, že jedním z podkladů rozhodnutí o zajištění stěžovatelů a), b) a e) byl dokument *Chorvatsko Informace OAMP, 16. srpna 2023 s podtitulem Azylový systém, Řízení o mezinárodní ochraně, azylová legislativa, zranitelné osoby, dublinský systém, azylová střediska, přijímací podmínky, zajišťování a azylové a dublinské statistiky*. Tento dokument pojednává o jednotlivých aspektech azylového systému v Chorvatsku včetně zacházení s nezletilými a jinými zranitelnými osobami. Z toho je zřejmé, že se žalovaná zabývala stavem azylového řízení v Chorvatsku také s ohledem na nejlepší zájem nezletilých stěžovatelů. Není proto pravdou, že by závěr krajského soudu, aprobující skutkové závěry žalovaného, neměl oporu ve spise.

[31] Nadto krajský soud správně vycházel z rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017 - 29, č. 3773/2018 Sb. NSS, dle kterého není nutné, aby se žalovaná ve svém rozhodnutí výslovně vyjadřovala k případným nedostatkům azylového řízení ve státě, do něhož má být zajišťovaný cizinec předán, pokud účastník řízení o zajištění systémové nedostatky v daném státě nenamítá a žalovaná, poté co se touto otázkou zabývala, dospěla k závěru, že k takovým nedostatkům nedochází, respektive o nich nepanují důvodné pochybnosti. Stěžovatelé v nyní projednávané věci v rámci řízení o jejich zajištění žádné systémové nedostatky azylového řízení v Chorvatsku nenamítali a z napadených rozhodnutí je zřejmé, že se žalovaná touto otázkou zabývala a dospěla k závěru, že o nedostacích chorvatského azylového řízení nepanují důvodné pochybnosti. S ohledem na výše citovaný rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu proto nebylo nutné, aby se ve svých rozhodnutích k této otázce podrobněji vyjadřovala, tím méně, aby tak činil správní soud.

[32] Pokud jde o tvrzení stěžovatelů, že krajský soud „zcela ignoroval“ jejich námitku proti azylovému systému v Chorvatsku, nelze přehlédnout, že námitky stěžovatelů proti chorvatskému azylovému systému se týkaly narušení principu vzájemné důvěry vzhledem k dlouhodobé chorvatské politice „zatlačování“. Na to krajský soud reagoval především v odstavci 47 napadeného rozsudku, kde uvedl, že „[ž]alobcům v Chorvatsku zjevně bylo umožněno podat žádost o mezinárodní ochranu (tj. nebyli zatlačeni za hranice tohoto státu) a azylové řízení v jejich věci probíhalo.“ Je tedy zjevné, že krajský soud i tuto námitku stěžovatelů přezkoumatelně vypořádal.

[33] Nejvyšší správní soud pouze pro úplnost připomíná, že nepřezkoumatelnost není projevem nenaplněné subjektivní představy stěžovatelů o tom, jak podrobně by měl být rozsudek odůvodněn, ale objektivní překážkou, která kasačnímu soudu znemožňuje přezkoumat napadené rozhodnutí. Povinností správního soudu není reagovat na každý dílčí argument uplatněný v podání a ten obsáhle vyvrátit; jeho úkolem je uchopit obsah a smysl

argumentace účastníka řízení jako celku a vypořádat se s ní. Těmto požadavkům napadený rozsudek dostál.

[34] Co se týče zbývajících kasačních námitek, namítajících nerespektování ustálené judikatury krajským soudem při vypořádání jednotlivých žalobních argumentů, je nejprve nutné upozornit, že ve skutkově prakticky totožných věcech (zajištění turecké rodiny s nezletilými dětmi, která na cestě do Německa neoprávněně vstoupila na území ČR, za účelem jejího předání k azylovému řízení do Chorvatska) Nejvyšší správní soud již rozhodoval rozsudky ze dne 16. 1. 2025, č. j. 3 Azs 233/2024 - 59, a ze dne 28. 1. 2025, č. j. 1 Azs 289/2024 - 77. Zatímco v posledně zmiňovaném případě Nejvyšší správní soud kasační stížnosti vyhověl a zrušil jak napadený rozsudek krajského soudu, tak i rozhodnutí žalované, rozsudkem č. j. 3 Azs 233/2024 - 59 kasační stížnost zamítl. Důvodem pro zrušení rozsudku i správního rozhodnutí v prvním uváděném případě byla nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku i rozhodnutí žalované; kasační soud se tedy k podstatě kasační argumentace (shodné jako v druhé zmiňované věci i ve věci nyní projednávané) nevyjádřil. Oproti tomu v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 - 59 se Nejvyšší správní soud se všemi kasačními argumenty vypořádal. Všechny námitky nastolené nyní projednávanou kasační stížností tedy byly již zodpovězeny posledně zmiňovaným rozsudkem; od závěrů zde vyslovených není důvod se v nyní projednávané věci jakkoli odchýlit.

[35] Vzhledem k tomu, že všechny námitky uplatněné v nyní projednávané kasační stížnosti byly již Nejvyšším správním soudem v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 - 59 zodpovězeny, postačí jednotlivé argumenty vypořádat odkazy na odůvodnění zmiňovaného rozsudku, a to i se zřetelem k tomu, že v odkazované věci Nejvyšší správní soud vycházel z ustálené judikatury, kterou podrobně rozebral.

[36] K námitce porušení čl. 3 Úmluvy o právech dítěte Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku uvedl, že dle ustálené (a v odůvodnění citované) judikatury Nejvyššího správního soudu, Ústavního soudu i ESLP čl. 3 Úmluvy o právech dítěte *a priori* zajištění dětí nevylučuje; zajištění nezletilých cizinců (respektive jejich umístění do zařízení pro zajištění cizinců společně s jejich rodiči) je v obecné rovině možné, byť podléhá přísnějším podmínkám než zajištění zletilých cizinců. Obecně vedená argumentace tvrdící opak, včetně obecných odkazů na právně nezávazná stanoviska Výboru OSN pro práva dítěte tuto základní premisu nevyvracejí (v podrobnostech viz odst. [43] až [45] odůvodnění rozsudku).

[37] Namítají-li dále stěžovatelé, že zajištěním nezletilých stěžovatelů došlo k porušení čl. 3 EÚLP, tedy zákazu mučení a podrobení nelidskému nebo ponižujícímu zacházení, neboť Zařízení Bělá – Jezová není vhodné pro dlouhodobý pobyt dětí, Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 - 59 upozornil, že podmínkami panujícími v tomto zařízení se ve vztahu k nezletilým cizincům již v minulosti zabýval Ústavní soud, který v nálezu ze dne 10. 5. 2017, sp. zn. III. ÚS 3289/14, dospěl k závěru, že tyto podmínky nebyly v rozporu s čl. 3 EÚLP; současně s odkazem na dokumenty založené ve správním spisu (tak je tomu i ve věci nyní projednávané), ale i citovanou navazující judikaturu tohoto soudu (rozsudky č. j. 10 Azs 316/2018 – 60 a č. j. 9 Azs 167/2018 – 72), konstatoval, že v posledních letech došlo „*k výraznému zlepšení podmínek v Zařízení Bělá – Jezová právě s cílem toto zařízení co nejvíce upravit pro pobyt rodin s dětmi a dalších zranitelných osob*“ (viz odst. [47] odůvodnění rozsudku). Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku s odkazem na judikaturu ESLP připustil, že podmínky v zařízení pro zajištění cizinců nejsou jediným

pokračování

kritériem, které musí správní orgány a soudy zkoumat při posuzování, zda zajištění dítěte není v rozporu s čl. 3 EÚLP, neboť je nutné vzít v potaz též věk dětí a délku zajištění. Jakkoli ESLP v některých případech shledal porušení čl. 3 EÚLP i přesto, že podmínky v zajišťovacích zařízeních byly v daných věcech obecně uspokojivé, nelze z toho dovodit, že k porušení čl. 3 EÚLP v uvedených případech vedla pouhá kombinace nízkého věku zajištěných nezletilých a délky jejich zajištění. Jednalo se vždy „o situace, kdy byli nezletilí cizinci umístěni do zařízení v takových podmínkách, které na ně měly nezanedbatelný negativní vliv (nejčastěji se jednalo o nadměrný hluk a nedostatečné oddělení od prostoru pro zajištění samostatných mužů). Přestože ESLP dospěl k závěru, že jednorázové vystavení těmto podmínkám nedosahovalo takové intenzity, aby vedlo k porušení čl. 3 EÚLP, jejich delší působení již této intenzity podle ESLP dosáhlo. Z toho je zjevné, že ESLP považoval za rozhodné opakované působení dílčích nedostatků jednotlivých zařízení majících ve svém souhrnu negativní vliv na nezletilé cizince, nikoliv pouhou délku zajištění a věk cizinců.“ (viz odst. [51] a [52] odůvodnění).

[38] Pokud jde o jednotlivé výtky stěžovatelů k podmínkám v Zařízení Bělá – Jezová (přítomnost bezpečnostních prvků, policie, pevně stanovený denní režim atd.), ty stěžovatelé poprvé uvedli až nyní v kasační stížnosti, přestože jim nic nebránilo tyto skutečnosti uvést již v žalobě, jelikož podmínkám v uvedeném zařízení se ve svých rozhodnutích podrobně věnovala i žalovaná. Nejvyšší správní soud proto k těmto skutečnostem podle § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlížel. Nelze rovněž přehlédnout, že stěžovatelé v kasační stížnosti neuvádějí žádné konkrétní negativní vlivy, kterým by byli nezletilí stěžovatelé vystaveni. O dopadech zajištění na nezletilé stěžovatele v důsledku negativních vlivů, kterým by byli v Zařízení Bělá – Jezová vystaveni, se kasační stížnost zmiňuje pouze v obecné a hypotetické rovině a nezpochybňuje tak relevantně závěry vyslovené krajským soudem.

[39] V souvislosti s přiměřeností délky zajištění v Zařízení Bělá – Jezová, Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 -59 (v odst. [55] odůvodnění) poukázal na již zmiňovaný nálezný sp. zn. III. ÚS 3289/14, „ve kterém se Ústavní soud zabýval situací, kdy byli v Zařízení Bělá – Jezová umístěni nezletilí ve věku tří a šesti let v době od 16. 3. 2014 do 5. 5. 2014, tedy celkem 50 dnů. V tomto případě přitom Ústavní soud porušení čl. 3 EÚLP neshledal. V nynější věci byla žalovanou stanovena kratší doba zajištění než v případě projednávaném Ústavním soudem v délce 30 dnů a současně došlo i k výraznému zlepšení podmínek v Zařízení Bělá – Jezová, jak již bylo vysvětleno výše, tím spíše tedy není důvod pro shledání porušení čl. 3 EÚLP“. Vzhledem k tomu, že i v nyní projednávané věci byli stěžovatelé zajištěni na dobu 30 dnů, je na ní výše vyslovený závěr plně přenositelný.

[40] Co se týče námitky porušení práva na rodinný a soukromý život v čl. 8 EÚLP, tu stěžovatelé poprvé uplatnili až v kasační stížnosti, a je tedy nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Nejvyšší správní soud se jí proto nemohl zabývat.

[41] Nejvyšší správní soud se v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 -59 vyjádřil též k námitce možných alternativ k zajištění. S odkazem na zjištěný skutkový stav (který je prakticky identický s věcí nyní projednávanou) uvedl, že „stěžovatelé [...] při svých pohovorech s žalovanou uvedli, že v případě jejich propuštění budou pokračovat ve své cestě do Německa. Je tedy zjevné, že stěžovatelé měli v úmyslu neoprávněně vstoupit na území jiného smluvního státu Schengenské smlouvy, čímž bylo uloženo kteréhokoliv zvláštního opatření v § 123b odst. 1 zákona

o pobytu cizinců vyloučeno podle § 123b odst. 5 téhož zákona“. Dodal, že nadto stěžovatelé (stejně jako ve věci nyní projednávané) nevysvětlili, v čem konkrétně by jimi zmiňovaná varianta umístění v pobytovém či příjímacím středisku byla pro nezletilé stěžovatele vhodnější z hlediska jejich zájmů, než jejich zajištění v Zařízení Bělá – Jezová (viz odst. [60] až [61] odůvodnění rozsudku). I tyto závěry tedy dávají odpověď na kasační argumentaci uplatněnou v nyní projednávané věci.

[42] Lze tedy uzavřít, že v případě napadeného rozsudku Nejvyšší správní soud neshledal žádné (natožpak zásadní) pochybení krajského soudu, který věc posoudil v intencích jednotné a ustálené judikatury (ze které vycházel Nejvyšší správní soud i v rozsudku č. j. 3 Azs 233/2024 -59), která poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uplatněné v kasační stížnosti. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud neshledal důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, neboť ta svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatelů. Ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. jí proto jako nepřijatelnou usnesením odmítl.

[43] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení rozšířeného senátu tohoto soudu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost zjednodušeným meritorním přezkumem napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení tedy vychází z § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé v řízení nebyli úspěšní, nemají proto právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné administrativní činnosti vznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

[44] Usnesením ze dne 5. 12. 2024, č. j. 3 Azs 232/2024 – 29, ustanovil Nejvyšší správní soud stěžovatelům zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci odměnu za dva společné úkony právní služby při zastupování šesti osob – převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. b) a písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném do 31. 12. 2024].

[45] Vzhledem k tomu, že ve věci zastupuje ustanovený zástupce 6 žalobců, je třeba při úvaze o stanovení výše náhrady za provedené právní služby přihlídnout k ustanovení § 12 odst. 4 advokátního tarifu, podle něhož při zastupování dvou nebo více osob, náleží advokátovi za každou takto zastupovanou nebo obhajovanou osobu mimosmluvní odměna snižená o 20 %. Nejvyšší správní soud však shledal v dané věci s ohledem na značnou disproporci mezi individuálními okolnostmi dané věci (podobou úkonu) a výší odměny, která by v důsledku aplikace daného ustanovení advokátního tarifu ustanovenému zástupci náležela, důvody zvláštního zřetele hodné, pro něž náhradu nákladů v plné výši (zčásti) nepřizná (§ 60 odst. 7 s. ř. s.). Tento postup je v souladu s konstantní judikaturou v obdobných věcech (viz například usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 8. 2020, sp. zn. II.ÚS 1274/19, či ze dne 21. 1. 2020, sp. zn. I.ÚS 1803/19). Nejvyšší správní soud především nemohl přehlédnout, že doplnění kasační stížnosti z hlediska svého obsahu není

pokračování

individualizováno ve vztahu k jednotlivým stěžovatelům, nýbrž obecně reaguje na důvody napadeného rozsudku. Rovněž ani z okolností věci není patrné, že by provedení tohoto úkonu právní služby, respektive též úkonu převzetí a přípravy zastoupení, bylo spojeno s konkrétní domluvou s každým ze stěžovatelů zvlášť či alespoň po určitých skupinách a nutností individualizovat podání ve vztahu ke každému ze stěžovatelů zvlášť. Stěžovatelé (jejich zástupce) nic takového ani netvrdí. Skutkový příběh všech stěžovatelů je téměř totožný, navíc též velice podobný skutkovému příběhu stěžovatelů ve věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 3 Azs 323/2024, ve které tamní stěžovatele rovněž zastupoval stejný ustanovený zástupce a jeho argumentace v těchto věcech je v zásadě totožná.

[46] Za dané situace proto považuje Nejvyšší správní soud za adekvátní vycházet při stanovení sazby odměny za jeden úkon právní služby z jeho hodnoty vypočítané z obvyklé tarifní hodnoty řízení o kasační stížnosti [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu] ve výši 3100 Kč za jeden úkon. Vzhledem k specifické situaci v dané věci a podobě právní služby zde poskytnuté považuje kasační soud za odpovídající přiznanou odměnu zvýšit, a to na dvojnásobek sazby s přihlédnutím ke konstrukci předpokládané v advokátním tarifu pro zohlednění obtížnosti případu (srov. § 12 odst. 1 advokátního tarifu), a to na výslednou částku 2 x 6 200 Kč. Tuto částku je třeba dále zvýšit o 2 x 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Celková náhrada odměny za právní zastoupení žalobců tak činí 13 000 Kč. Vzhledem k tomu, že ustanovený advokát je plátcem daně z přidané hodnoty, zvýšil Nejvyšší správní soud odměnu o částku připadající na 21 % DPH. Celková odměna ustanoveného zástupce tak činí částku ve výši 15 730 Kč, která mu bude vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 27. února 2025

Mgr. Radovan Havelec
předseda senátu